

Posudek vedoucího bakalářské práce

Autorka: Štěpánka Soukupová

Název práce: Sokratova metoda dialogu jako nástroj kognitivně-behaviorální terapie v kontextu úzkostných poruch

Obor: Společenské vědy se zaměřením na vzdělávání

Vedoucí práce: Mgr. Matěj Pudil, Ph.D.

Shrnutí obsahové stránky práce

Předložená práce se zabývá metodou sokratovského dialogu jako terapeutickým nástrojem. Analyzuje terapeutické momenty v tradičních sokratovských dialozích (zejm. u Platona), líčí jejich moderní recepci a ukazuje potenciál na nich založené metody v moderní kognitivně-behaviorální terapii. Přichází také s ilustrací nasazení metody v podobě komentovaného rozhovoru terapeuta s klientem trpícím úzkostnou poruchou.

Je třeba poznamenat, že autorce práce se nejedná o vyčerpávající historickou či filologickou analýzu Platónových dialogů ani o hledání autentického Sokrata. Přesto ani tento rozměr řešeného problému nezůstává docela opomenut. Těžiště práce je třeba vidět v praktické aplikovatelnosti toho, co je vylíčeno jako nosný základ metody sokratovského dialogu – a k tomuto těžišti se pak vztahuje autorčin výklad jako celek. První tři kapitoly tak představují základní problémy, jimž se chce autorka věnovat – co to je sokratovský dialog, jaký je vztah mezi filosofií a terapií obecně a jaká je charakteristika úzkostných poruch. Kap. 4 představuje zdařilé vykázaní rozdílů a podobností s praxí CBT jak v obecné charakteristice Sokratova působení, tak s odkazy ke konkrétním momentům v *Obraně* a dialogu *Charmidés*. Nesklouzává přitom k formě referátu o Sokratově životě, ale drží se pouze těch jeho aspektů, které mají význam pro zamýšlený výklad. To činí text přehledným a zároveň také čtivým (viz rozbor dialogu *Charmidés*, ss. 22–26). Pátá kapitola se věnuje reálnému použití sokratovské metody dialogu v psychoterapii tak, jak s ní pracuje současná teorie a je zakončena rozbohem záznamu rozhovoru mezi psychoterapeutem a klientem, který ukazuje hodnotu této teorie nasazené v terapeutické praxi.

Hodnocení obsahové stránky práce

Obsahová stránka textu je charakteristická dobře postavenou strukturou, přehledností, a srozumitelnou zacíleností výkladu. Práce pokrývá více témat, celek ale drží pohromadě. Autorka se na vhodných místech opírá o výzkumy jiných autorů, zároveň je ale znát, že téma sama promýšlí a originálně zpracovává. Na patřičných místech provádí hodnocení závěrů, ke kterým dochází (viz

příkladné shrnutí na ss. 37–38). V závěru se setkáme nejen se shrnutím obsahu práce, ale také se zdravě kritickou reflexí limitů vlastní práce (která je v zásadě postavena jen na teoretických poznacích), autorka ale naznačuje, kam by se mohl její výzkum posunout, aby byl více komplexní.

Hodnocení formální stránky práce

Z formálního hlediska nemám textu co vytýkat. Text je dobře postaven, vhodně členěn, styl psaní je čistý bez chyb a šroubovaných formulací, celkově je literárně na vysoké úrovni.

Hodnocení práce se zdroji

Autorka vychází z dostatečného množství odborné literatury, v bibliografii nalezneme nadstandardní množství cizojazyčných zdrojů (10 z 34), preferovány zjevně byly aktuální tituly. S touto literaturou je v práci nakládáno v souladu s nároky na akademické psaní.

Otázky k diskuzi

- 1) Můžete uvést případy jiných psychických obtíží (mimo úzkostné poruchy), u kterých by se metoda sokratovského dialogu jevila jako vhodný nástroj terapie?
- 2) Napadá vás případ, ve kterém by použití sokratovského dialogu jako terapeutického nástroje naopak nebylo vhodné?

Celkové hodnocení práce

Práci hodnotím celkově jako zdařilou a ve srovnání s jinými bakalářskými pracemi, které jsem měl možnost v poslední době hodnotit, jako nadprůměrnou. Zároveň oceňuji svědomitost a osobní nasazení, které tvorbu práce ze strany autorky provázelo. Doporučuji proto k obhajobě a hodnotit stupněm A (výborný).

Navrhované hodnocení práce známkou: - A -

V Trhové Kamenici 16. května 2024

Matěj Pudil